

หลักสูตร:

การบริหารความเสี่ยงและความยืดหยุ่นห่วงโซ่อุปทานสำหรับผู้บริหาร

(Supply Chain Risk and Resilience for Executives)

บทนำ

เมื่อซัพพลายเออร์รายเดียวหยุดส่งของ สิ่งที่คุณบริหารต้องตอบไม่ใช่ว่าองค์กรมีความเสี่ยงหรือไม่

แต่คือเสียหายวันละเท่าไร โรงงานเดินต่อได้อีกกี่วัน และถ้าจะป้องกันต้องจ่ายเพิ่มเท่าใด

คำถามสามข้อนี้ตอบด้วยความรู้สึกไม่ได้ ต้องตอบด้วยตัวเลขที่ยืนยันได้ต่อคณะกรรมการและสำนักงานใหญ่

หลักสูตรนี้ออกแบบมาสำหรับผู้บริหารโรงงานและผู้บริหารสายปฏิบัติการโดยเฉพาะ

เปลี่ยนการบริหารความเสี่ยงห่วงโซ่อุปทานจากเรื่องเชิงแนวคิด

ให้กลายเป็นชุดตัวเลขที่ใช้ตัดสินใจและใช้รายงานได้จริง ผ่านเครื่องมือหลักสามชิ้น คือ Cost of Disruption

หรือความเสียหายต่อวันที่สายการผลิตหยุด TTR-TTS Gap

หรือช่องว่างระหว่างเวลาที่คู่ค้าใช้ฟื้นตัวกับเวลาที่โรงงานอยู่ได้ และ Risk Exposure Scoring

หรือการจัดลำดับคู่ค้าด้วยตัวเลขเดียว

ความพิเศษของหลักสูตรนี้คือทุก Workshop ให้ผู้เข้าอบรมทำกับข้อมูลจริงขององค์กรตนเอง

และปิดท้ายด้วยการเขียน Executive Risk Report ความยาว 1 หน้าให้เสร็จภายในห้องอบรม

เพื่อให้ นำกลับไปเสนอผู้บริหารได้ทันที

ถ่ายทอดโดยวิทยากรผู้มีประสบการณ์จริงทั้งในระดับปฏิบัติการและบริหารกว่า 20 ปี จากหลากหลายอุตสาหกรรม

วัตถุประสงค์

- **Quantified Risk Exposure:** เพื่อให้สามารถแปลงความเสี่ยงห่วงโซ่อุปทานเป็นตัวเงิน
คำนวณความเสียหายต่อวันที่สายการผลิตหยุด
และจัดลำดับคู่ค้าตามระดับความเสี่ยงด้วยเกณฑ์ที่อธิบายต่อผู้บริหารได้
- **TTR-TTS Gap Analysis:** เพื่อให้สามารถวัดเวลาที่คู่ค้าใช้ฟื้นตัว (Time-to-Recover)
เทียบกับเวลาที่โรงงานเดินต่อได้ด้วยสต็อกปัจจุบัน (Time-to-Survive) และระบุช่องว่างที่ต้องปิดก่อนเกิดเหตุ

- **Resilience Investment Decision:**

เพื่อให้สามารถตัดสินใจว่าจะลงทุนกระจายแหล่งจัดหาหรือกันสต็อกสำรองมากน้อยเพียงใดจึงคุ้มค่า
บนหลักการแลกเปลี่ยนระหว่างต้นทุนกับความปลอดภัย

- **Executive Reporting:** เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานความเสี่ยงห่วงโซ่อุปทานความยาว 1 หน้า
ที่เสนอต่อคณะกรรมการหรือสำนักงานใหญ่ได้ พร้อมทางเลือกและราคาของแต่ละทางเลือก

กลุ่มเป้าหมาย

Plant Manager ผู้จัดการโรงงาน Supply Chain และ Operations Manager ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ
ผู้บริหารที่ต้องรายงานความเสี่ยงห่วงโซ่อุปทานต่อสำนักงานใหญ่หรือคณะกรรมการ รวมถึง CFO
และผู้บริหารการเงินที่ต้องประเมินผลกระทบต่อกระแสเงินสดเมื่อสายการผลิตหยุด

บรรยายโดย

อ.ศุภโชค ไชติสถิตกุล

รูปแบบการอบรม

จัดอบรมในรูปแบบ Onsite (ในห้องอบรม) เท่านั้น — ผู้เข้าอบรมเรียนรู้ผ่านการบรรยาย กรณีศึกษา และ Workshop
เชิงปฏิบัติการร่วมกันภายในห้องอบรมตลอดทั้งวัน ไม่มีการจัดอบรมในรูปแบบ Online

หัวข้อการสัมมนา (09.00 - 16.00 น.)

Module 1: Supply Risk Exposure — วัดความเสี่ยงเป็นตัวเงิน

- **Business Impact Analysis (BIA):** หลักการตามมาตรฐาน ISO 22301 — MTPD
(ระยะเวลาสูงสุดที่องค์กรทนการหยุดชะงักได้) และ RTO (เป้าหมายเวลาฟื้นตัว)
พื้นฐานที่ทำให้ความเสี่ยงกลายเป็นตัวเลขที่รายงานผู้บริหารได้
- **Cost of Disruption:** สูตรคำนวณความเสียหายต่อวันที่สายการผลิตหยุด — Lost Margin, Idle Labor,
Expedite Cost, ค่าปรับลูกค้า และต้นทุนการสูญเสียลูกค้าในระยะยาว

- **Time-to-Recover (TTR):** ระยะเวลาที่คู่ค้าแต่ละรายใช้ฟื้นตัวหลังเกิดเหตุ และวิธีเก็บข้อมูลนี้จากคู่ค้าจริงโดยไม่ถูกปฏิเสธ
- **Time-to-Survive (TTS):** ระยะเวลาที่โรงงานเดินต่อได้ด้วยสต็อกปัจจุบัน และเหตุผลที่ช่องว่างระหว่าง TTR กับ TTS คือความเสี่ยงที่แท้จริง
- **Risk Exposure Scoring:** การให้คะแนน Likelihood, Impact และ Detectability เพื่อจัดลำดับคู่ค้าด้วยตัวเลขเดียวที่ใช้ตัดสินใจในที่ประชุมได้
- **กรณีศึกษา 2567–2569:** มาตรการภาษีและสงครามการค้า เส้นทางเดินเรือทะเลแดง การควบคุมส่งออกแร่หายากและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และความผันผวนของค่าระวางกับอัตราแลกเปลี่ยน

Module 2: Vulnerability Mapping — หาจุดตายก่อนเกิดเหตุ

- **Supply Chain Mapping ถึง Tier 2–N:** การวิเคราะห์โครงสร้างห่วงโซ่อุปทานให้ลึกกว่าคู่ค้าตรง และเทคนิคการขอข้อมูลซัพพลายเออร์ของซัพพลายเออร์
- **Single Point of Failure:** การระบุจุดที่คู่ค้าเพียงรายเดียวหยุดแล้วสายการผลิตหยุดตามทั้งสาย
- **Hidden Concentration:** ความเสี่ยงที่มองไม่เห็นบนกระดาษ — คู่ค้าคนละรายแต่ใช้โรงงาน โรงชุบ หรือผู้ผลิตแม่พิมพ์รายเดียวกัน
- **Geographic & Geopolitical Concentration:** การกระจุกตัวของแหล่งจัดหาในประเทศหรือภูมิภาคเดียว และความเสี่ยงจากมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศ
- **Critical Component Identification:** การจำแนกชิ้นส่วนและวัตถุดิบที่ Critical ต่อ Operation และต้องบริหารอย่างเข้มข้นเป็นพิเศษ
- **Risk Heat Map ที่ผู้บริหารใช้ได้จริง:** การจัดทำแผนที่ความเสี่ยงตามมิติ Likelihood และ Impact โดยกำกับมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงินทุกช่อง ไม่ใช่เพียงระดับสี

Module 3: Resilience Strategy — ซื้อความปลอดภัยเท่าไรจึงคุ้ม

- **Cost vs Resilience Trade-off:** ความยืดหยุ่นมีราคาเสมอ หลักการคิดว่าควรจ่ายเพิ่มเท่าใดจึงคุ้ม และเหตุผลที่การตัดสินใจนี้เป็นอำนาจของผู้บริหาร ไม่ใช่ของนักจัดซื้อ

- **Multi-Sourcing Strategy:** การกระจายแหล่งจัดหา — Dual Source 50/50, Lead-Lag 70/30 และ Backup Qualified พร้อมต้นทุนและข้อแลกเปลี่ยนของแต่ละรูปแบบ
- **Geographic Diversification:** การกระจายแหล่งจัดหาเชิงภูมิศาสตร์ — China+1, Nearshoring และ Friendshoring พร้อมผลกระทบต่อต้นทุนรวม
- **Buffer Strategy:** การวางสต็อก Safety Stock, Strategic Reserve และ Vendor-Managed Inventory โดยคำนวณจำนวนวันที่ต้องกันสำรองจากช่องว่างระหว่าง TTR กับ TTS โดยตรง
- **Long-Term Agreement & Capacity Booking:**
การทำสัญญาระยะยาวและการจองกำลังการผลิตเพื่อล็อกซัพพลายในยามขาดแคลน — Take or Pay และ Volume Commitment
- **Make or Buy & Vertical Integration:**
การพิจารณาผลิตเองสำหรับชิ้นส่วนสำคัญที่ไม่สามารถควบคุมคู่ค้าภายนอกได้

Module 4: Executive Playbook — ตัดสินใจตอนเกิดจริงและรายงานขึ้นบน

- **Shortage & Allocation Playbook:** การซื้อล็อตสุดท้ายก่อนเลิกผลิต (Last-Time-Buy)
การเจรจาโควตาเมื่อคู่ค้าจัดสรรของ การซื้อในตลาดจร
และอำนาจอนุมัติจัดซื้อฉุกเฉินที่ต้องกำหนดไว้ล่วงหน้า
- **การรับมือ Force Majeure Notice:** การตรวจสอบว่าข้ออ้างเหตุสุดวิสัยของคู่ค้าฟังขึ้นหรือไม่
และทางเลือกที่องค์กรมีตามสัญญา
- **Supplier Failure Response:** การกู้แม่พิมพ์ เครื่องมือ และแบบเมื่อคู่ค้าหยุดกิจการ
สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และระยะเวลาจริงในการย้ายสายการผลิตไปผู้ผลิตรายใหม่
- **Crisis Command & Decision Rights:**
การกำหนดล่วงหน้าว่าใครมีอำนาจตัดสินใจเรื่องใดในวงเงินเท่าใดในยามวิกฤต
แทนการมาตกลงกันตอนเกิดเหตุ
- **Board & HQ Reporting:** การจัดทำรายงานความเสี่ยงห่วงโซ่อุปทานความยาว 1
หน้าที่ส่งขึ้นคณะกรรมการหรือสำนักงานใหญ่ได้ — โครงสร้างรายงาน ตัวเลขที่ต้องมี
และวิธีเสนอทางเลือกพร้อมราคา

กิจกรรม Workshop ในหลักสูตร

หลักสูตรนี้ออกแบบให้มี Workshop เชิงปฏิบัติการ 4 กิจกรรมตลอดวัน ครอบคลุม Cost of Disruption Calculation (คำนวณความเสียหายต่อวันของสายการผลิตตนเอง), TTR-TTS Gap Analysis (หาช่องว่างของคู่ค้า 5 รายหลัก), Vulnerability Map และ Risk Heat Map ตีมูลค่า และ Executive Risk Report 1 หน้า

โดยผู้เข้าอบรมทำกับข้อมูลจริงขององค์กรตนเอง

และนำเอกสารที่เขียนเสร็จภายในห้องอบรมกลับไปเสนอผู้บริหารได้ทันที

Source eXpert (Thailand) Co., Ltd.

"Knowledge is Success"